

VERENIGING
OPENBAAR
ONDERWIJS

Samen leven, samen leren

VTOI NVTK

Webinar

Halfjaarlijks gesprek RvT/GMR

7 november 2023
Start: 16:00 uur

Marco Frijlink

illustratie Dick Bruna © copyright Mercis bv, 1966

Programma

- 16:00 Introductie en voorstellen
- 16:10 Presentatie Marco Frijlink
- 16:55 Ruimte voor vragen
- 17:30 Afsluiting

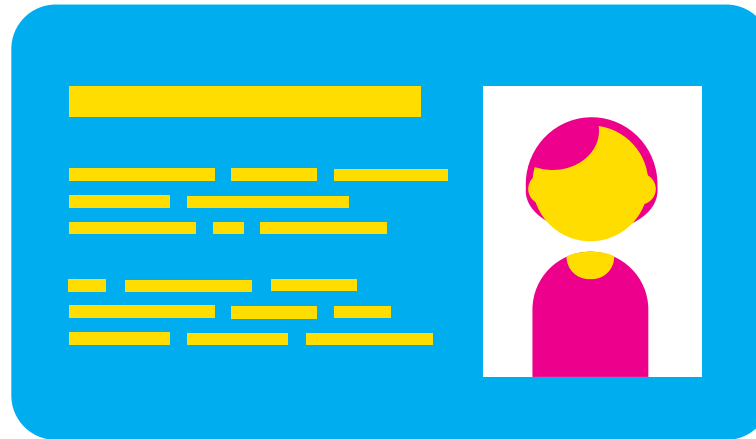
illustratie Dick Bruna © copyright Mercis bv, 1966

Over Marian de Regt

- Sr. Beleidsadviseur **VTOI-NVTK** (sinds 2019)
 - Branchevereniging van toezichthouders in onderwijs en kinderopvang
 - Werkgeverspartij bij Bestuurders CAO
 - Betrokken bij professionalisering toezicht
 - Mede-opsteller Code Goed Toezicht (2021)

VTOI **NVTK**

Een aantal startvragen:

- ✓ Waar bent u lid van, RvT of GMR? Welke sector?
- ✓ Voert u 2 keer per jaar het gesprek RvT-GMR?
- ✓ Doen alle leden mee of een delegatie?
- ✓ Hoe beoordeelt u de kwaliteit van dit gesprek?

Over Marco Frijlink

- Voorzitter **Vereniging Openbaar Onderwijs** (sinds 2019)
 - Aanbieder MR-cursussen (ca. 4.000 deelnemers per jaar)
 - Begeleiding van MR's (ca. 80 per jaar)
 - Betrokken bij herziening WMS
 - Trekker Project Versterking Medezeggenschap (2024-2027)
- Lid RvT **Onderwijs Primair** (2019-heden)
- Lid RvT **Minkema College** (2013-2021)
- Voorzitter bestuur **Stichting Klasse** (2006-2012)
- GMR **St. Klasse** (2006-2008)

Presentatie

- I Waarom het overleg?
- II Relatie RvT/GMR
- III Inspiratie voor het overleg

illustratie Dick Bruna © copyright Mercis bv, 1966

Verplichting

- Overlegverplichting **interne toezichthouder** en **medezeggenschapsorgaan**
- Geregeld in: Wet versterking bestuurskracht onderwijsinstellingen (2017)
- Opgenomen in onderwijswetgeving:
 - Artikel 17c lid 3 WPO
 - Artikel 3.3 lid 5 WVO
 - Artikel 28i lid 1 sub 3 WEC

Verplichting

“De interne toezichthouder of het interne toezichthoudend orgaan pleegt ten minste tweemaal per jaar overleg met de medezeggenschapsraad.”

Het probleem

“Er is in het onderwijs veelal geen waarborg voor structureel overleg tussen medezeggenschapsorganen en interne toezichthouders. Waar die verplichting al wel bestaat (zie artikel 9.8, tweede lid, WHW), wordt de interne toezichthouder beter geïnformeerd over de gang van zaken binnen de instelling. De interne toezichthouder is dan beter in staat om feedback te geven over het gedrag van bestuurders.”

Bron: memorie van toelichting Wvb-2017

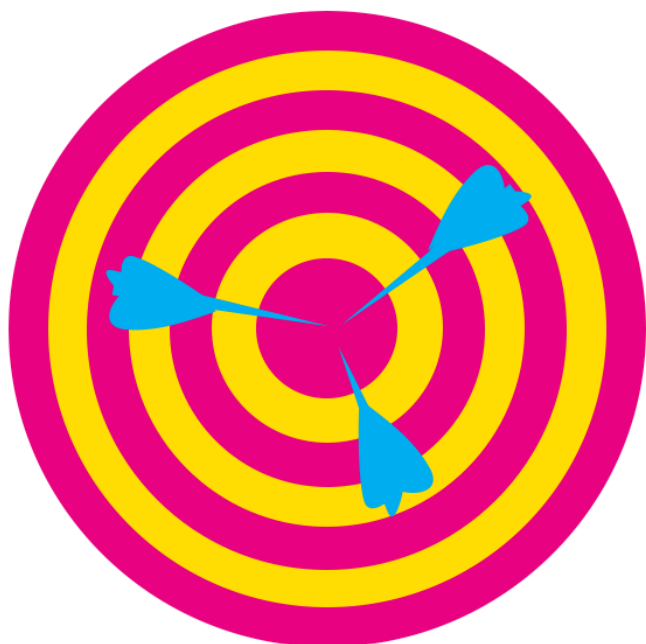

Het probleem

“Er is in het onderwijs veelal **geen waarborg** voor **structureel overleg** tussen **medezeggenschapsorganen** en **interne toezichthouders**. Waar die verplichting al wel bestaat (zie artikel 9.8, tweede lid, WHW), wordt de interne toezichthouder **beter geïnformeerd** over de gang van zaken binnen de instelling. De interne toezichthouder is dan beter in staat om **feedback** te geven over het **gedrag van bestuurders**.”

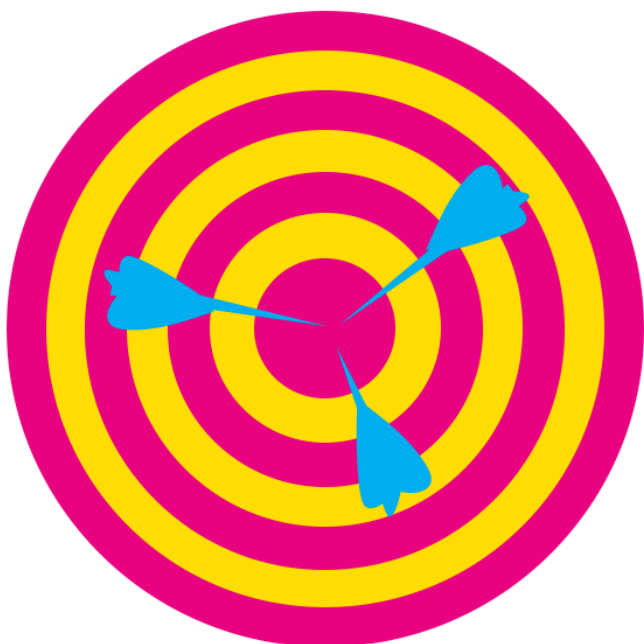
Bron: memorie van toelichting Wvb-2017

Het doel

“De interne toezichthouder moet beter zijn geïnformeerd over de gang van zaken binnen de instelling en wat daar leeft, om zo beter in staat te zijn feedback te geven aan de bestuurders. Dat is van essentieel belang voor versterking van het zelfcorrigerend vermogen in de onderwijssectoren”

Het doel

“De interne toezichthouder moet beter zijn geïnformeerd over de gang van zaken binnen de instelling en wat daar leeft, om zo beter in staat te zijn *feedback* te geven aan de bestuurders. Dat is van essentieel belang voor versterking van het zelfcorrigerend vermogen in de onderwijssectoren”

Maatregel

Dit wetsvoorstel regelt een minimumverplichting voor overleg: ten minste halfjaarlijks vindt overleg plaats tussen het medezeggenschapsorgaan en de interne toezichthouder. Dit creëert een basis voor uitwisseling van feiten en ervaringen. Als het contact tussen de interne toezichthouder en de (G)MR laagdrempeliger wordt, zullen beide partijen elkaar sneller gaan opzoeken en zal de onderlinge band worden versterkt, zo verwacht de regering. Het is dus belangrijk dat een goed gesprek plaatsvindt tussen het medezeggenschapsorgaan en de interne toezichthouder: een gesprek waarin men elkaar weet te vinden, elkaars standpunten kent en zich in elkaars situatie kan verplaatsen.

Maatregel

Dit wetsvoorstel regelt een minimumverplichting voor overleg: **ten minste halfjaarlijks** vindt overleg plaats tussen het medezeggenschapsorgaan en de interne toezichthouder. Dit creëert een basis voor **uitwisseling van feiten en ervaringen**. Als het contact tussen de interne toezichthouder en de (G)MR laagdrempeliger wordt, zullen beide **partijen elkaar sneller gaan opzoeken** en zal **de onderlinge band worden versterkt**, zo verwacht de regering. Het is dus belangrijk dat een **goed gesprek** plaatsvindt tussen het medezeggenschapsorgaan en de interne toezichthouder: een gesprek waarin men elkaar weet te vinden, **elkaars standpunten kent** en **zich in elkaars situatie kan verplaatsen**.

Bron: memorie van toelichting Wvb-2017

Presentatie

- I Waarom het overleg?
- II Relatie RvT/GMR
- III Inspiratie voor het overleg

illustratie Dick Bruna © copyright Mercis bv, 1966

Raad van toezicht

De toezichhoudende taken strekt zich in ieder geval uit tot:

1. Naleving op de Code Goed Onderwijsbestuur en de Code Goed Toezicht
2. Toezicht op de rechtmatige verwerving en de doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen verkregen op grond van de wet
3. Goedkeuring van het strategisch beleid
4. Goedkeuring van de jaarrekening (en begroting)
5. Goedkeuring van het bestuursverslag (inclusief het jaarverslag van de raad van toezicht)

Raad van toezicht

De toezichhoudende taken strekt zich in ieder geval uit tot:

6. Benoeming en het ontslag van de bestuurder;
7. Rechtspositie en bezoldiging van de bestuurder;
8. Jaarlijkse evaluatie van het functioneren van de bestuurder;
9. Wijziging van de statuten
10. Aanwijzen van een externe accountant die verslag uitbrengt aan de toezichthouder

Medezeggenschapsraad [Klik hier voor alle rechten van de MR](#)

Artikel 10. Instemmingsbevoegdheid medezeggenschapsraad

Het bevoegd gezag heeft de voorafgaande instemming van de medezeggenschapsraad voor elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot in ieder geval de volgende aangelegenheden:

- a. verandering van de onderwijskundige doelstellingen van de school;
- b. vaststelling of wijziging van het schoolplan dan wel het leerplan of de onderwijs- en examenregeling;
- c. vaststelling of wijziging van een mogelijk schoolreglement;
- d. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot het verrichten van ondersteunende werkzaamheden door ouders ten behoeve van de school en het onderwijs;
- e. vaststelling of wijziging van regels op het gebied van het veiligheids-, gezondheids- en welzijnsbeleid, voor zover niet behorend tot de bevoegdheid van de personeelsgeleding;

Medezeggenschapsraad [Klik hier voor alle rechten van de MR](#)

Artikel 11. Adviesbevoegdheid medezeggenschapsraad

- 1 De medezeggenschapsraad wordt vooraf in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot in ieder geval de volgende aangelegenheden:
 - a. vaststelling of wijziging van het lesrooster in het voortgezet onderwijs;
 - b. vaststelling of wijziging van de hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid voor de school, waaronder de voorgenomen bestemming van de middelen die door het bevoegd gezag ten behoeve van de school uit de openbare kas zijn toegekend of van anderen zijn ontvangen, met uitzondering van de middelen, bedoeld in artikel 13, eerste lid, onderdeel c, en artikel 14, tweede lid, onderdeel c;
 - c. beëindiging, belangrijke inkrimping, niet zijnde een verzelfstandiging als bedoeld in artikel 84a, eerste lid, van de Wet op het primair onderwijs, of uitbreiding van de werkzaamheden van de school of van een belangrijk onderdeel daarvan, dan wel vaststelling of wijziging van het beleid ter zake;
 - d. het aangaan, verbreken of belangrijk wijzigen van een duurzame samenwerking met een andere instelling, dan wel vaststelling of wijziging van het beleid ter zake;
 - e. deelneming of beëindiging van deelneming aan een onderwijskundig project of experiment, dan wel vaststelling of wijziging van het beleid ter zake;
 - f. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot de organisatie van de school;

Presentatie

- I Waarom het overleg?
- II Relatie RvT/GMR
- III Inspiratie voor het overleg

illustratie Dick Bruna © copyright Mercis bv, 1966

Taken van de (G)MR

Artikel 7. Algemene taken medezeggenschapsraad

- 1 De medezeggenschapsraad bevordert naar vermogen openheid en onderling overleg in de school.
- 2 De medezeggenschapsraad waakt voorts in de school tegen discriminatie op welke grond dan ook en bevordert gelijke behandeling in gelijke gevallen en in het bijzonder de gelijke behandeling van mannen en vrouwen alsmede de inschakeling van gehandicapten en allochtone werknemers.
- 3 De medezeggenschapsraad doet aan alle bij de school betrokkenen schriftelijk verslag van zijn werkzaamheden en stelt de eventuele raden, bedoeld in artikel 20, in de gelegenheid om over aangelegenheden die hen in het bijzonder aangaan, met hem overleg te voeren.

Code Goed Bestuur

Principes

De Code Goed Bestuur PO is opgebouwd uit vier principes:

1

Het bestuur zorgt voor goed onderwijs aan alle kinderen.

2

Het bestuur werkt voortdurend in verbinding met de maatschappelijke context.

3

Het bestuur werkt actief aan de professionaliteit van de organisatie en van zichzelf.

4

Het bestuur werkt integer en transparant.

[Code goed bestuur PO](#)
[Code goed bestuur VO](#)

Code Goed Toezicht

Code goed toezicht

CODE GOED TOEZICHT

DE 7 PRINCIPES OP EEN RIJ

1. Legitimiteit en compliance

Goed toezicht handelt overeenkomstig de wet- en regelgeving die van toepassing is op de betreffende sector en overeenkomstig de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Toezichthouders zijn bekend met de wettelijke en andere regulerende kaders, doelen en procedures waar hun sector, hun organisatie en zijzelf zich aan dienen te houden. Zij zijn verantwoordelijk voor het toezien op de compliance of de naleving van wet- en regelgeving door de organisatie, maar vervangen in hun toezichtfunctie niet het externe toezicht. Legitimiteit en compliance vormen de basis voor het vertrouwen van de maatschappij, de overheid en de politiek in het toezicht op de kinderopvang en het onderwijs.

2. Maatschappelijke verantwoordelijkheid

De RvT, team en individueel, werkt vanuit het besef dat maatschappelijke verantwoordelijkheid de basis is: het toezicht dient een publiek belang. Kinderopvang en onderwijs zijn van vitale maatschappelijke betekenis. Beide sectoren dragen bij aan de vorming van jonge mensen, zodat zij in staat zijn om hun plek in de maatschappij in te nemen. Zowel de kinderopvang als het onderwijs worden grotendeels door de overheid gefinancierd. Dit stelt eisen aan de maatschappelijke en de publieke verantwoording van het toezicht. Het toelichten van de afwegingen in de vorm van 'pas toe' of 'leg uit' is hiervoor een passende werkwijze.

3. Integriteit

Goed toezicht handelt integer en betrouwbaar en maakt duidelijk wat het daaronder in de context van de organisatie verstaat. Het gaat in grote lijnen om 'het juiste doen, en het niet-juiste laten' en 'gewetensvol en naar beste kunnen en vermogen handelen'. Dit houdt in dat het toezicht werkt vanuit vertrouwen, in een open aanspreekcultuur, zelf betrouwbaar handelt, zorgvuldigheid in acht neemt, zich volop inzet voor de toezichthoudende taak, de samenwerking zoekt en betrokken is. Integer handelen krijgt vorm in de specifieke context van de organisatie en wordt voor een groot deel bepaald door de drijfveren en intenties van de betrokkenen en wordt zichtbaar in het gedrag, dat daarbij passend is. Deze drijfveren van de RvT zijn idealiter onderdeel van de toezichtsvisie.

4. Transparantie en openheid

Goed toezicht staat voor openheid en transparantie. Dit betekent zowel informatie geven als informatie krijgen. Openheid vraagt om een responsieve houding; dit wil zeggen dat het toezicht ontvankelijk is voor interne en externe signalen en dat het laat zien wat het met die signalen doet. Deze open houding stimuleert het gesprek met betrokkenen. Openheid moet niet verward worden met openbaarheid: er zijn immers (wettelijke) vereisten inzake vertrouwelijkheid en geheimhouding. Bijvoorbeeld bij strategische vraagstukken, bij de rol van werkgever of bij de borging van privacy.

Code Goed Toezicht

CODE GOED TOEZICHT

DE 7 PRINCIPES OP EEN RIJ

5. Interne en externe verbinding

Goed toezicht zorgt voor verbinding met de interne en de externe omgeving, waarbij de RvT zelf actief stappen onderneemt om informatie te vergaren. Het toezicht weet wat er leeft in de samenleving en meer specifiek bij de eigen belanghebbenden en doelgroep en laat zien wat het daarmee doet. Het toezicht organiseert al dan niet samen met het bestuur reflectie en tegenspraak, onderhoudt actief maar rolvast relaties met interne en externe betrokkenen ten behoeve van beleidsontwikkeling en besluitvorming. Onderdeel hiervan is dat het toezicht tenminste twee keer per jaar overleg voert met de medezeggenschap. De gesprekken vinden onderling plaats in afwezigheid van – maar wel in overleg met- het bestuur.

6. Professionaliteit, professionalisering en lerend vermogen

Goed toezicht streeft een hoge professionele standaard en deskundigheid na, die permanent wordt onderhouden en wordt verbeterd. Goed toezicht vraagt allereerst om zelfkennis, reflectie en een kritische grondhouding. Daarnaast vraagt goed toezicht om inhoudelijke kennis die op basisniveau van iedere toezichthouder verwacht mag worden, zoals kennis over de sector, het primaire proces, de financiering van de organisatie en andere elementen van bedrijfsvoering. Onderdelen hiervan kunnen op specialistischer niveau worden belegd bij afzonderlijke commissies van de RvT, waarbij de RvT als geheel verantwoordelijk blijft en de commissies 'slechts' een voorbereidende en adviserende rol hebben.

Tenslotte vereist goed toezicht kennis van de positie en rollen van het toezicht.

Goed toezicht werkt professioneel, efficiënt en effectief en gaat rolvast, maar flexibel om met de verschillende rollen (toezichthouder, werkgever, klankbord, netwerker). Juist bij organisaties, die hun core business hebben in de ontwikkeling van jonge mensen, is lerend vermogen essentieel. Goed toezicht schept een klimaat waarin de organisatie actief leert van fouten en ervaringen, continu op het eigen handelen reflecteert en dit evalueert en bijstelt. Zo toont de organisatie zich een ware 'lerende organisatie'.

7. Verantwoording

Goed toezicht draagt zorg voor een duidelijke en bij de doelgroep passende, interne en externe verantwoording over de werkzaamheden en de wijze waarop het aan de zeven principes van goed toezicht in de praktijk vormgeeft. In de verantwoording kunnen de normen en good practices van de code als bouwstenen (context-gebonden) dienen.

Mogelijke onderwerpen

- Besturingsmodel
- Functioneren van de medezeggenschap
- Toezichtsvisie en toezichtskader
- Strategie en voortgang daarvan
- Arbeidsmarkt / strategisch personeelsbeleid
- Boeken / rapporten
- Doorlopende leerlijn/ononderbroken ontwikkelingsproces
- Uitgangspunten en doelstellingen van het onderwijs (zie de wet)
- Ouderbetrokkenheid
- Kwaliteit & innovatie
- Leiderschap
- Veiligheid
- Bezoldiging RvT
- Kansengelijkheid
- Samenwerking CvB/GMR
- Wat kan er minder?
- Wat gaat er goed?

Agenderen van onderwerpen

Per onderwerp te bepalen:

- Hoe gaan we dit bespreken? (complete themabijeenkomst, x minuten op de agenda, regulier terugkerend, etc.)
- Hoe gaan we het voorbereiden? (inlezen, online meeting vooraf, enquête/survey, schoolbezoek, etc.)
- In welke vorm gaan we dit behandelen? (inleider op het thema, gefaciliteerd door een externe, etc.)

Agenderen van onderwerpen

Randvoorwaarden

- Maak afspraken over wanneer het CvB wel en niet aanwezig is en zo ja, in welke vorm dan
- Maak afspraken over de status van de inbreng (RvT doet bijv. op persoonlijke titel mee aan een brainstorm)

Presentatie

- I Waarom het overleg?
- II Relatie RvT/GMR
- III Inspiratie voor het overleg

illustratie Dick Bruna © copyright Mercis bv, 1966

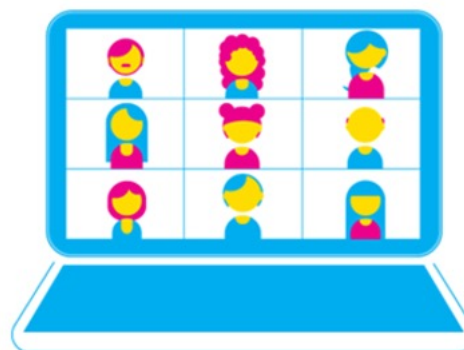
Vragen?

Evaluatie

Wij stellen het zeer op prijs als u ons evaluatieformulier invult via
www.voo.nl/eva-web *Naam webinar: Halfjaarlijks gesprek RvT/GMR*

Wij gebruiken de evaluaties actief om onze webinars te verbeteren!

Interessant voor de RvT/GMR

Word lid van de VOO! ([klik hier](#))

Word lid van VTOI-NVTK! ([klik hier](#))

Gratis informatie VOO

- VOO Kennisbank (www.voo.nl/kennisbank)
- Nieuwsbrief Medezeggenschap (www.voo.nl/nieuwsbrieven)
- Facebook, Instagram, LinkedIn en Twitter (@VOO1866)

Gratis informatie VTOI-NVTK

- [LinkedIn](#)
- [Website](#) (mogelijkheid inschrijven nieuwsbrief)

VERENIGING
OPENBAAR
ONDERWIJS

Dank voor de aandacht!

Bezoekadres

Kapelstraat 33, 1404 HV, Bussum

Postadres

Postbus 98, 1400 AB, Bussum

T. (036) 533 15 00

E. info@voo.nl

W. www.voo.nl